

Blagi porast broja rođenih u 2025., demografi upozoravaju da nema preokreta

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 08 Veljača 2026 09:40

Objavljeno: Nedjelja, 08 Veljača 2026 09:40

Nakon višegodišnjeg pada broja živorođenih, Hrvatska je u 2025. zabilježila blagi porast u odnosu na prethodnu godinu, no demografi upozoravaju da je riječ o skromnom pomaku koji ne mijenja dugoročno nepovoljan smjer demografskih kretanja.

Prema privremenim podacima Državnog zavoda za statistiku (DZS), u 2024. godini rođeno je 31.858 živorođene djece, dok je u 2025. zabilježeno 32.385 živorođenih, odnosno 527 djece više. Time je prekinut neprekidni pad koji je kulminirao 2024. godinom, s najmanjim brojem živorođenih u posljednjem desetljeću.

Pozitivni pomaci

Ministar demografije i useljeništva Ivan Šipić porast broja živorođenih povezuje s učinkom demografskih mjera, što Ministarstvo tumači kao znak da se nakon višegodišnjeg pada bilježe pozitivni pomaci.

Pritom ističe i snažan rast korištenja roditeljskih i očinskih dopusta, koji povezuje s novim Zakonom o rodiljnim i roditeljskim potporama te povećanim financijskim naknadama, naglašavajući da takve mjere roditeljima olakšavaju odluku o proširenju obitelji.

Unatoč porastu, demografi ističu da se ne radi o demografskom preokretu, nego tek o mogućem smanjenju intenziteta negativnog trenda.

Demograf Ivo Turk s Instituta za društvene znanosti Ivo Pilar naglašava da Hrvatska još od početka 1990-ih bilježi kontinuirani prirodni pad stanovništva.

Smanjenje intenziteta negativnog trenda

"Preliminarni podaci za 2025. nisu iznimka. Ovdje se radi samo o smanjenju intenziteta negativnog trenda, a ne o njegovu preokretu. Hrvatska i dalje bilježi značajan prirodni pad broja stanovnika", rekao je Turk.

Dodaje da je statistička važnost ovakvog porasta zasad ograničena. "Moguće je da je riječ o prirodnim oscilacijama, a možda i o početku smanjenja dugogodišnjeg negativnog trenda. To će tek vrijeme pokazati" ističe.

Slično tumačenje iznosi i demograf Ivan Čipin, profesor Ekonomskog fakulteta u Zagrebu, koji upozorava na snažan negativni demografski momentum.

Prema njegovim riječima, godišnje promjene od nekoliko stotina rođenja u populaciji veličine Hrvatske nisu neuobičajene. Riječ je o pomaku od svega jedan do dva posto, što se može objasniti i uobičajenim godišnjim kolebanjima, bez stvarne promjene dugoročnog trenda.

Porast je ohrabrujući, ali...

"Porast od oko 500 rođenih jest ohrabrujući, ali ga zasad ne bih tumačio kao preokret dugoročnog trenda. Hrvatska je pod snažnim utjecajem činjenice da u reproduktivnu dob ulaze malobrojnije generacije žena", kaže Čipin.

Blagi porast broja rođenih u 2025., demografi upozoravaju da nema preokreta

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 08 Veljača 2026 09:40

Objavljeno: Nedjelja, 08 Veljača 2026 09:40

Mjesečni podaci pokazuju da sezonalni obrazac ostaje nepromijenjen. U 2024. godini najviše živorođenih bilo je u listopadu (2926), a najmanje u lipnju (2384). U 2025. godini vrhunac je zabilježen u rujnu (3087), dok je veljača bila najslabiji mjesec s 2233 živorođenih. Za razliku od 2024., u 2025. se ponovno pojavio mjesec s više od tri tisuće rođenih.

Čipin ističe da dio porasta može biti posljedica tzv. tempo-učinka, odnosno realizacije ranije odgođenih planova roditeljstva. "U razdobljima neizvjesnosti parovi često odgađaju rađanje, a kada se okolnosti donekle stabiliziraju, dio tih rođenja se naknadno ostvari. Tada se mijenja vrijeme rođenja, ali ne nužno i konačan broj djece po ženi", objašnjava.

Stabilne i dugoročne mjere

Govoreći o demografskim mjerama Vlade, oba demografa slažu se da je njihov učinak teško procijeniti na temelju samo jedne godine. Turk navodi da mjere mogu imati pozitivan učinak, ali samo ako se povoljniji trend nastavi. "Jedna lasta ne čini proljeće. Nepovoljni demografski procesi traju predugo da bi se mogli poništiti jednom godinom s nešto boljim rezultatima", upozorava.

Čipin dodaje da financijski poticaji mogu pomoći parovima da lakše realiziraju planirana rođenja, ali rijetko dovode do dugoročnog porasta fertiliteta. "Učinkovitije su stabilne i dugoročne mjere poput dostupnih vrtića, sigurnosti zaposlenja i boljeg usklađivanja obiteljskog i poslovnog života", naglašava.

Prema projekcijama Eurostata, broj rođenih u Hrvatskoj mogao bi do sredine stoljeća pasti na oko 25 tisuća godišnje, dok bi se broj umrlih zadržao oko 50 tisuća, što znači da će prirodni pad stanovništva ostati snažan. U tom kontekstu, demografi ističu da je realnije govoriti o ublažavanju pada nego o povratku na razine fertiliteta iz prošlih desetljeća. (Vera Kadrijević/Hina)

Blagi porast broja rođenih u 2025., demografi upozoravaju da nema preokreta

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Nedjelja, 08 Veljača 2026 09:40

Objavljeno: Nedjelja, 08 Veljača 2026 09:40

